PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENAT
L. 7917.04.99

SENATUL ROMÂNIEI
COMISIA PENTRU PRIVATIZARE
Nr. XIII/65/7.04.1999.

SENATUL ROMÂNIEI
COMISIA ECONOMICĂ
Nr. XII/318/7.04.1999

RAPORT

Propunerea legislativă privind privatizarea societăților comerciale

În conformitate cu prevederile art.45, art.71 şi art.73 din Regulamentul Senatului, Comisia pentru Privatizare şi Comisia Economică au fost sesizate în fond cu propunerea legislativă privind privatizarea societăților comerciale – inițiativă a unui grup de 16 senatori.

Analizând proiectul legii amintite mai sus, cele două comisii sesizate în fond, prezintă plenului Senatului spre dezbatere şi adoptare următorul

RAPORT

Inițiativa legislativă îşi propune unificarea legislației în vigoare în domeniul privatizării, eliminarea lacunelor şi neconcordanțelor existente, stabilirea clară a responsabilității instituțiilor cu atribuții în domeniul restructurării şi privatizării precum şi acordarea unor facilități, toate acestea în vederea accelerării şi simplificării procesului de privatizare a societăților comerciale.

Față de cadrul legal existent propunerea prezintă substanțiale elemente de diferențiere care se referă în special la următoarele aspecte:

- introducerea unei alte abordări cu privire la veniturile obținute din privatizare , în sensul utilizării unei cote importante pentru **constituirea în cadrul bugetului de stat a unui fond special destinat modernizării şi retehnologizării, capitalizării societăților comerciale şi dezvoltării întreprinderilor mici şi mijlocii;**

- schimbarea competenței de numire şi a componenței Consiliului de administrație a Fondului Proprietății de Stat prin implicarea principalelor instituții ale statului, precizarea competențelor privind controlul exercitat de Curtea de Conturi asupra activității Fondului Proprietății de Stat;

- **rezervarea unei cote de 3% din capitalul privatizabil al fiecărei societăți comerciale pentru compensarea prin lege specială a confiscărilor abuzive a unor proprietăți private;**

- reglementarea salarizării personalului Fondului prin lege, spre deosebire de sistemul actual, stabilit prin hotărâre de Guvern;

- introducerea unor norme incriminatoare pentru pentru anumite infracțiuni specifice privatizării.

Pentru o prezentare clară şi concisă a elementelor noi sau abordate în mod diferit vom analiza această inițiativă plecând de la Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.88/1989 privind privatizarea societăților comerciale aprobată prin Legea nr.44/1998.

Capitolul I – Dispoziții generale

În afara unor reformulări , reaşezări în text şi adaptări la cadrul instituțional existent sunt două modificări de fond:

1. Pot cumpăra acțiuni ale statului şi societățile comerciale la care statul sau o autoritate a administrației publice locale dețin până la 25%, față de 10% cât prevede Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.88/1997 (art.3 lit.e).

2. Se introduce un articol nou (art.4) care stabileşte neincluderea în capitalul social a bunurilor proprietate publică rezultate din regii autonome reorganizate în societăți comerciale şi companii naționale.

Capitolul II – Statutul şi atribuțiile Fondului Proprietății de Stat

1. Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.88/1997 face referiri la statutul şi atribuțiile Ministerului Privatizării, minister care a fost desființat. În propunerea legislativă aceste atribuții au fost trecute în seama Fondului Proprietății de Stat, acesta rămânând singura instituție cu competențe în domeniul privatizării.

În plus, referitor la aceste atribuții se prevede în mod expres responsabilitatea acestuia în ceea ce priveşte gestionarea şi exploatarea eficientă a patrimoniului de stat al cărui mandatat este (art.5 alin(2) lit.d şi în privința elaborării programelor şi strategiilor de restructurare şi privatizare (art.5 alin(2) literele a, e şi r.

2. Se propune descentralizarea procesului de privatizare – acordându-se responsabilități sporite filialelor teritoriale în funcție de categoria de societate, delimitată prin mărimea capitalului social (art.5 alin.3).

3. Modificări de fond în această propunere se referă la componența și atribuțiile Consiliului de Administrație al Fondului Proprietății de Stat, autoritățile care numesc și revocă membrii în acest consiliu precum și modul de salarizare a personalului Fondului Proprietății de Stat (art.6).

4. Veniturile obținute din privatizare se vor vărsa la bugetul statului, dar într-un fond special, stabilindu-se și destinațiile acestui fond pe plan central și local (art.9 alin.1, alin 3, alin.4 și alin.5).

5. Se propune modificarea cuantumului alocat bugetului de venituri și cheltuieli al Fondului Proprietății de Stat, respectiv 10% față de 20% prevăzut în Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.88/1997 (art.9 alin.2).

6. Se introduce controlul Curții de Conturi asupra activității Consiliului de Administrație și aparatului executiv al Fondului Proprietății de Stat, mai puțin asupra stabilirii metodei de privatizare care este atributul exclusiv al Fondului Proprietății de Stat (art.10 alin.1-3).

7. Se acordă competență Consiliului de Administrație al Fondului Proprietății de Stat de aprobare a constituirii unui fond special pentru acoperirea unor necesități speciale ale instituției (art.11).

Capitolul III – Secțiunea I

Metode și proceduri de privatizare

1. S-a reformulat titlul acestei secțiuni apreciind că exprimă mai clar conținutul ei.

2. S-au enunțat metodele de privatizare limitându-se la cele 4 metode cunoscute și eliminând din text ceea ce reprezenta modalitatea de plată (art.13 alin.1).

3. Se stabileşte să rămână un cuantum de 3% din portofoliul acţiunilor statului în fiecare societate comercială pentru compensarea prin lege specială a confiscărilor abuzive a unor proprietăţi private (art.14 alin.2).

4. Au fost eliminate din textul ordonanţei o serie de articole şi alineate care ţin de modul de aplicare al legii şi care pot face obiectul normelor metodologice (art.14, art.15 din O.G.U.nr.88/1997).

Secţiunea II – "Facilităţi în procesul de privatizare"

1. Se modifică titlul care exprimă mai clar conţinutul acestei secţiuni.

2. Se stipulează că Fondul Proprietăţii de Stat poate acorda facilităţi de plată pentru anumite categorii de cetăţeni, în diferite condiţii.

3. Pentru situaţiile în care membrii unei asociaţii (PAS) nu pot achita ratele scadente, sau asociaţia se află în incapacitate de plată a ratelor datorate Fondului Proprietăţii de Stat, se propun unele modalităţi de rezolvare mai echitabile (art.19 alin.1-3).

4. Se impune în mod imperativ Fondului Proprietăţii de Stat să vândă diferite categorii de spaţii care sunt în proprietatea societăţilor comerciale cu capital de stat către diverse categorii de persoane juridice pe care le şi nominalizează.

Se propun condiţii, termene şi modalităţi prin care se urmăreşte reducerea participării statului la societăţile comerciale (art.23, alin.1-4).

5. Se stipulează că Asociaţiile constituite potrivit prevederilor Legii nr.77/1994 pot participa la privatizarea societăţilor comerciale în condiţiile acestei legi (art.24).

Capitolul IV – Vânzarea de active aparținând societăților comerciale la care statul sau o autoritate a administrației publice locale este acționar majoritar.

1. Titlul se referă la stat ca acționar majoritar pentru că numai în această situație poate singur să decidă.

2. Se propun modificări privind unele facilități la vânzarea de active (art.29).

Capitolul V – Obiective de mediu

În art.31 se propune un text care să nu cuprindă reglementări ce țin de legea specială privind protejarea mediului.

Capitolul VI – Sancțiuni

Prin aceste propuneri se apreciază că se realizează un text mai coerent şi mai complet în ceea ce priveşte încadrarea unor fapte în funcție de natura şi gravitatea acestora în codul civil sau penal (art.32 şi art..33).

Capitolul VII – Privatizarea societăților naționale pe acțiuni

Se prevede că privatizarea acestora se face prin lege specială.

Capitolul VIII – Dispoziții tranzitorii şi finale

1. Se propun o serie de reformulări pentru a asigura o exprimare mai clară.

2. Se exclud din textul Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.88/1997 precizări care țin de privatizarea băncilor care se va efectua prin lege specială (art.37, alin.1 şi 2).

3. Sunt exprimate mai concis prevederile privind societățile rezultate din reorganizarea regiilor autonome.

Se prevăd posibilități de restructurare în vederea privatizării a acestora, precum şi stabilirea competențelor în acest domeniu (art.38, alin1-3),

Analizând textul inițiativei legislative apreciem că se impun o serie de completări dar şi propuneri de îmbunătățire a unor texte vizând o exprimare juridică mai corectă.

Având în vedere că Legea nr.31/1990 privind societățile comerciale a fost republicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr.33/29 ianuarie 1998, propunem ca pe întreg cuprinsul inițiativei legislative, în textele în care este invocat acest act normativ, în locul cuvântului "modificată" să se scrie "republicată".

Vom prezenta propunerile de modificări pe articole:

1. La art. 2 lit.b, pentru o mai corectă redactare, propunem înlocuirea sintagmei "care rezultă" cu termenul "rezultate" (care cuprinde şi pe cele deja reorganizate).

2. La art.3, pentru acuratețea formulării părții introductive, sugerăm reformularea acesteia, astfel:

"Art.3 – În înțelesul prezentei legi, termenii şi expresiile de mai jos semnifică, după cum urmează:"

3. La art.5 alin.(1), prima teză, pentru evitarea antinomiei juridice "proprietar mandatat" (proprietarul neputând avea şi calitatea de mandatat cu

privire la acelaşi obiect), sugerăm utilizarea formulei "în calitate de mandatar al statului".

La teza a doua a aceluiaşi alineat, în final, pentru o mai corectă exprimare normativă, sugerăm următoarea formulare:

"... în scopul diminuării, până la încetare, a participației statului la capitalul social al societăților comerciale".

La alin (2) lit.a se completează astfel: "a) elaborează şi supune spre aprobare Guvernului strategia de privatizare ținând seama de studiile de dezvoltare sectorială elaborate de ministere sau autoritatea competentă".

La alin.(2) lit.d, sintagma improprie "al căror proprietar mandatat este", sugerăm să fie înlocuită cu sintagma "în calitate de mandatar al statului".

La alin. (3) al aceluiaşi articol, propunem eliminarea noțiunii "principiul descentralizării", deoarece acesta ar trebui definit, sugerând, totodată, utilizarea formulei "în mod descentralizat", rezultând:

"(3) Activitatea Fondului Proprietății de Stat se desfăşoară în mod descentralizat."

4. La art.14 alin.(2), pentru a evita orice confuzii cu privire la baza de raportare a procentajului de 3%, sugerăm următoarea formulare:

"(2) Fondul Proprietății de Stat va păstra 3% **din întreg portofoliul acțiunilor sale care, potrivit legii, au revenit sau revin acestuia,** pentru compensarea prin lege specială a confiscărilor abuzive a unor proprietăți private".

5. Pentru o exprimare mai corectă din punct de vedere juridic propunem înlocuirea sintagmei " alineatul precedent" de la art.15 alin.(4) şi art.23 alin (3) cu înscrierea numărului corect al alineatului respectiv.

6. La art.17 alin.(1), norma care reglementează procedura de constituire şi de lichidare, structura, drepturile şi obligaţiile ce urmează regimul juridic prevăzut de Lege nr.21/1924, considerăm că trebuie să se refere la asociaţii şi nu la "societăţi" cum s-a scris.

7. La art.19 alin.(3), semnalăm faptul că invocarea prevederilor art.13 alin.(1) lit.a)-d) este greşită, corect fiind "art.14 alin. (1) lit.a)-d).

8. La art.23 alin.(2), întrucât abrevierea P.A. S. are altă semnificaţie, respectiv "Programul Asociaţiei Salariaţilor" pus în aplicare în anul 1992, propunem înlocuirea acesteia cu "asociaţiile".

La alin.(3) expresia "apariţiei prezentei legi" propunem să fie înlocuită cu "intrării în vigoare".

9. La art.29, în cuprinsul căruia sunt enunţate condiţiile de încadrare a întreprinderilor în mici şi mijlocii, pentru un plus de rigoare în realizarea acordului dintre partea introductivă a articolului şi situaţiile prevăzute la lit.a) şi b), sugerăm reformularea părţii din debutul literelor, astfel:

"a) plata unui avans minim..."

"b) eşalonarea ratelor pe termen ...".

La lit.c apare o eroare de dactilografiere.. După "...anuale de 30%" se pune punct şi începe o nouă frază care continuă până la sfârşit.

10. La art.30, referitor la norma privind clasificarea întreprinderilor în mici şi mijlocii, pentru evitarea posibilelor confuzii determinate de accepţiunea diferită dată sintagmei respective în alte acte normative, cum e cazul Ordonanţei Guvernului nr.25/1993, sugerăm plasarea unei formule de individualizare "în înţelesul prezentei legi", textul devenind:

"Art.30. – Calificarea şi clasificarea întreprinderilor mici şi mijlocii, în înţelesul prezentei legi, se va face pe baza criteriilor...".

11. Capitolul VI "Sancțiuni", sugerăm a fi intitulat "Infracțiuni şi contravenții", deoarece răspunderile şi sancțiunile intervin exclusiv în legătură cu astfel de fapte antisociale şi trebuie să înceapă cu infracțiunile, care atrag forma de răspundere juridică cea mai gravă, în acord şi cu practica legislativă în materie.

De asemenea, pentru o mai corectă amenajare a structurii actului normativ, capitolul respectiv ar trebui să fie plasat după capitolul VII.

12. La art.33 lit.a, pentru o mai corectă individualizare a faptei incriminate, sugerăm următoarea redactare:

"a) omisiunea includerii anumitor bunuri din patrimoniul unei societăți comerciale, deținute în baza unui titlu valabil, în raportul de evaluare şi în oferta de vânzare de acțiuni, ori includerea în aceste documente a unor bunuri fictive, cu scopul vădit de a influența prețul ofertei respective, constituie infracțiunea de fals intelectual şi se pedepseşte potrivit art.298 din Codul penal;".

Modificările propuse vizează, pe de o parte, cantonarea faptei incriminate numai la oferta de vânzare de acțiuni, deoarece exprimarea generică din proiect ar fi atras incidența normei respective şi asupra vânzărilor de active, care are cu totul alt regim şi, pe de altă parte, introduce condiționarea ca bunurile respective să fie deținute în baza unui titlu valabil, deoarece în patrimoniu pot fi înregistrate şi anumite bunuri posedate cu titlu de dententor precar.

La infracțiunea prevăzută la lit.c, pentru o mai corectă definire a faptei incriminate, sugerăm înlocuirea sintagmei "cu ştiință" cu sintagma "cu rea credință", rezultând:

"c) nerespectarea, cu intenție, a metodei de privatizare stabilită în oferta de vânzare publicată constituie infracțiunea...".

13. La Capitolul VII intitulat "Privatizarea societăţilor naţionale pe acţiuni", pentru a acoperi toate categoriile de astfel de agenţi economici, constituiţi în baza Ordonanţei Guvernului nr.30/1997 şi a altor acte normative speciale, propunem reformularea titlului, astfel:

"Privatizarea societăţilor sau companiilor naţionale pe acţiuni".

De asemenea, la art.34, pentru corelare cu cele propuse pentru titlul capitolului, sintagma "societăţi naţionale" trebuie completată: "societăţi sau companii naţionale".

14. La art.41, întrucât formula utilizată în finalul normei "sub rezerva prevederilor art.3 lit.e) "nu este specifică actelor normative, sugerăm înlocuirea ei cu formula "cu excepţia prevăzută la art.3 lit.e) din prezenta lege".

15. La art.42 alin.(1), pentru a se evita utilizare unei norme atipice de genul "abrogarea abrogării", sugerăm reamenajarea textului astfel:

"Art.42. – (1) La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nu.88/1997 privind privatizarea societăţilor comerciale, cu excepţia art.44 alin.(1), precum şi orice alte dispoziţii contrare".

La art. 42 este necesar să se specifice în mod expres abrogarea Ordonanţei de Urgenţă a Guvernului nr.32/1998 privind privatizarea societăţilor comerciale din turism.

La elaborarea acestui raport au fost avute în vedere amendamentele primite la comisie, avizul Consiliului Legislativ al României precum şi avizul tacit al Guvernului.

Precizăm că propunerea legislativă a fost înaintată la Guvern cu adresa nr.XIII/243/4.XI.1998 şi întrucât nu am primit observaţii am apreciat că a fost însuşită de acesta.

Întrucât propunerea se referă la regimul proprietății şi reglementează unele infracțiuni se încadrează în categoria legilor organice.

Având în vedere cele prezentate supunem dezbaterii în plen prezentul raport.

PREŞEDINTELE
COMISIEI PENTRU PRIVATIZARE,

Nicolae Văcărolu

PREŞEDINTELE
COMISIEI ECONOMICE,

Viorel Cataramă